

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 25. januar 2013. god
Br. ref.: RK373/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI82/12

Podnosilac

Milorad Rajović

Zahtev za ocenu ustavnosti i zakonitosti primene UNMIK-ove uredbe br. 2000/4 i Zakona Republike Kosovo br. 2008/03 – L033

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahtev je g. Milorad Rajović, vlasnik „P.P. Udarnik Komerc“ u Mitrovici, koga zastupa advokat Avni Q. Vula iz Prištine (u daljem tekstu: podnosilac).

Osporena odluka

2. Osporena je ustavnost primene UNMIK-ove uredbe br.2000/4 "o statusu, privilegijama i imunitetu KFOR-a, UNMIK-a i njihovog osoblja" (u daljem tekstu UNMIK-ove uredbe br. 2000/4), kao i Zakona br. 2008/03 – L033 "o statusu, imunitetu i privilegijama diplomatskih i konzularnih misija i osoblja na Kosovu i prisustvu međunarodnih vojnih snaga i njihovog osoblja"(u daljem tekstu: Zakon br. 2008/03 – L033).

Predmetna stvar

3. Podnosilac zahteva osporava način na koji Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju (u daljem tekstu OEBS), tumači i primenjuje UNMIK-ovu uredbu br. 2000/4, kao i Zakona br. 2008/03 – L033. On navodi da su ovi zakoni izvršili kršenja njegovih imovinskih prava zagwarantovanih članom 46. [Zaštita imovine] Ustava Republike Kosova, kao i prava i slobode predviđene članom 1. (Zaštita imovine) Protokola 1 Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članovima 113.7. i 21.4. Ustava, članovima 20, 22.7. i 22.8. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 56. stavu 2. Poslovnika o radu (u daljem tekstu Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Podnosilac zahteva je dana 07. septembra 2012 god., podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Odlukom predsednika (br. GJR. KI-82/12 od 5. oktobra 2012), sudija Robert Carolan je imenovan za sudiju izvestioca. Istog dana, odlukom predsednika br. KSH. KI-82/12 imenovano je Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Arta Rama-Hajziri.
7. Dana 25. januara 2013. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije Roberta Carolana, Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Kadri Kryeziu i Arta Rama-Hajziri, je iznelo preporuku Sudu u punom sastavu za neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

8. G. Milorad Rajović vlasnik P.P. Udarnik Komerca, sada sa sedištem u Mitrovici, tvrdi da je neosporni vlasnik poslovnog prostora koji se nalazi u Peći, na adresi: stambeni objekat „Tarolit II“ sa ukupnom površinom od 1.078 m².
9. Ovo preduzeće je steklo imovinska prava nad pomenutim poslovnim prostorijama na osnovu ugovora o kupoprodaji overenog u Opštinskom sudu u Peći C. br. 224 / 94 od 13. marta 1994. godine, što je potvrđeno i presudom Opštinskog suda u Peći, kao C. br. 224 / 94 od 13. aprila 1994. godine.
10. Sredinom 1999 godine, ovu poslovnu prostoriju je zaposela Misija OEBS, bez prethodnog sporazuma ili bez znanja vlasnika poslovne prostorije.

11. Pošto je saznao da se u njegovim prostorijama smestio Regionalni centar Misije OEBS-a na Kosovu, g. Milorad Rajović se 1999 god. se obraća Misiji OEBS-a, zahtevajući sklapanje ugovora za korišćenje njegovih prostorija, i za plaćanje odgovarajuće zakupnine. Međutim, njegovi zahtevi nisu razmotreni, a ni prihvaćeni.
12. Sredinom 1999 god.- 2007 god., podnosilac zahteva šalje više dopisa Misiji OEBS-a zahtevajući da se njegova imovinskih prava ispoštuju, i da se sklopi ugovor o zakupu pomenutog objekta. Međutim, osim pismenih odgovora podnosiocu, Misija OEBS-a ne preduzima nikakve konkretne radnje u rešavanju ovog problema.
13. Dana 28. decembra 2007 god. podnosilac se obraća žalbom Instituciji Narodnog Advokata.
14. Dana 03. marta 2008 godine Narodni Advokat donosi odluku br 2355/07 proglašavajući žalbu podnosioca neprihvatljivom, jer nije bila u skladu sa *ratione personae* na osnovu Poslovnika o radu.
15. Dana 15 januara 2008 god. dolazi do prvog sastanka između podnosioca zahteva i predstavnika Misije OEBS-a. Na tom sastanku podnosilac po prvi put dobija konkretnu ponudu za plaćanje zakupnine od strane Misije OEBS-a. Ponuda koju je izneo predstavnik Misije OEBS-a, važila je samo za period posle 01. jula 2007 god. uz jednogodišnje trajanje sa mogućnošću produžetka.
16. Podnosilac je naveo da posle višerasovnih pregovora „*pod pritiskom i ucenom*“ od strane predstavnika Misije OEBS-a, on prihvata ponudu, te pristupa potpisivanju ugovora o zakupu, uz usmeni dogovor da bi se rešavanje duga o zakupnini za period 1999 – 01. novembra 2007, nastavio tek po potpisivanju ponuđenog ugovora.
17. Dana 20. februara 2008 godine, podnosilac šalje prvi dopis predstavniku Misije OSCE-a g. John Fennessy, sa zahtevom da se krene sa rešavanjem zaostalog duga za period 1999 – 01. novembra 2007 god.
18. Dana 25. februara 2008 god. Odeljenje za Administraciju Misije OEBS-a (John Fennessy), je informisao podnosioca da je njegov zahtev za isplaćivanje zakupnine za period 1999 – 01. novembar 2007 god. bio prosleđen glavnom sedištu Misije OEBS-a u Beču, da je centrala Misije raspravljala o ovom pitanju, i da se njihov stav iščekuje.
19. Podnosilac u periodu od 2009 god. do 2011 god. šalje još tri (3) dopisa Misiji OEBS-a.
20. Na sve dopise podnosioca, Misija OEBS-a šalje odgovore slične sadržine „*da se slučaj podnosioca nalazi u centrali OEBS-a u Beču, i da će Misija OEBS-a obavestiti podnosioca o odluci i stavu centrale, čim njima stav bude poznat*“.

Tvrđnje podnosioca zahteva

21. Podnosilac zahteva tvrdi da je misija OEBS-a namerno izbegavala svoju obavezu koju ona ima prema njemu, svesna svoje pozicije koja je predviđena UNMIK-ovom Uredbom br. 2000 /47.
22. U prilog svojoj tvrdnji podnosilac navodi slučaj Kreditne banke Prištine protiv misije OEBS-a, iz 2011. god., gde je Opštinski sud u Prištini svojim rešenjem EDA. br. 2553 / 2011 od 30. decembra 2011. god. dozvolio izvršenje protiv misije OEBS-a za neplaćenu zakupninu za korišćenje poslovnih prostorija ove banke.

23. Dana 30. aprila 2012. god. misija OEBS-a je osporila ovo izvršenje svojim podneskom HOM / 54/ 12, pozivajući se na svoj imunitet određen odredbama Uredbe UNMIK-a br. 2000 / 47.
24. Na osnovu podneska misije OEBS-a HOM / 54/ 12, Opštinski sud u Prištini nakon toga stavlja van snage rešenje EDA. br. 2553 / 2011.
25. Opštinski sud je naveo da poverilac može da reši ovo pitanje tako što će se obratiti Komisiji za zahteve koja je osnovana od strane KFOR-a i UNMIK-a, shodno članu 7. UNMIK / RREG 2000 /47 od 18. avgusta 2000. god.
26. Podnosilac navodi da se dopisom od 10. septembra 2009. godine, obratio „Savetodavnom veću za ljudska prava“, odnosno Komisiji za zahteve, i da je od ovog Veća primio samo jedan dopis koji je zaveden pod br. 308/09, kojim su ga oni obavestili da je njegov zahtev primljen, kao i da je određeno lice koje će voditi slučaj.
27. Takođe, podnosilac navodi *“da već nekoliko godina nije primio nikakav dopis od Savetodavnog veća za ljudska prava”*.
28. Podnosilac u svom zahtevu tvrdi da su mu uskraćena prava na pravno sredstvo da zaštiti svoja imovinska prava. Osnov za tvrdnju podnosioca zahteva jeste UNMIK uredba br. 2000 /47, kao i Zakon 2008 / 03-033 članom 2.1. ovog zakona određeno je da: „UNMIK (u ovom slučaju OEBS), njegova imovina, fondovi i sredstva, su izuzeti od bilo kog pravnog procesa“.
29. Podnosioci zahteva su se obratili Ustavnom sudu sledećim zahtevima:

“Da ovaj Sud pokrene i vodi odgovarajući sudski postupak shodno odredbama člana 46. Zakona br. 03/L- 121 „o Ustavnom sudu Republike Kosovo“ i da u toku ovog postupka izvrši pravnu procenu činjenica i predstavljenih argumenata, da ispita dokaze i da, shodno odredbama Ustava i odgovarajućim pravnim domaćim i međunarodnim odredbama izvrši ocenu zakonitosti i ustavnosti gore navedenih odredbi Uredbe UNMIK–a br. 2000/47 „o statusu, privilegijama i imunitetu KFOR –a, UNMIK –a i njihovog osoblja“ i Zakona br. u pogledu zaštite neprikosnovanih prava i osnovnih sloboda građanima Kosova i da zatim, na osnovu određenih odredbi Ustava, pravnih domaćih i međunarodnih akata, a posebno naglašanih u članu 22 / 31 vezano sa članom 46. ovog Ustava, člana 6.1 Evropske konvencije za ljudska prava i osnovne slobode:“

“Da proglasi kao pogrešna, neosnovana, nepravedna, neustavna i protivzakonita tumačenja odredbi o imunitetu određenih Uredbom UNMIK –a br. 2000 /47 „o statusu, privilegijama i imunitetu KFOR –a, UNMIK –a i njihovog osoblja“ , i Zakonom br. 2008 / 03- L033 „o statusu, imunitetu i privilegijama diplomatskih i konzularnih misija i osoblja na Kosovu i prisustva međunarodnih vojnih snaga i njihovog osoblja“ za slučajeve povrede i kršenja imovinskih prava građana Kosova, kao neprikosnoveno i neotuđivo ljudsko pravo i osnovne slobode, odnosno građanima na Kosovu, i za slučajeve materijalnih – finansijskih zahteva građana Kosova, dugova i civilnih odšteta vezano sa korišćenjem usluga i privatne imovine građana Kosova ili njihove odštete,“

“Da imenuje kao nadležan Privredni sud u Prištini ili Vrhovni sudu Kosova – Posebna komora u Prištini, da odluči u vezi zahteva Privatnog preduzeća „UDARNIK KOMERC“ u ime neplaćene zakupnine za korišćenje njenih poslovnih prostorija od strane Misije OEBS–a – Regionalni centar Peć za period juli 1999 – 01.11.2007. god.“

Ocena prihvatljivosti zahteva

30. Da bi mogao da presudi po zahtevu podnosioca, Sud mora da ispita da li je podnosilac ispunio uslove za prihvatljivost predviđene Ustavom, kao i Zakonom i Poslovníkom o radu.
31. Sa tim u vezi, Sud se poziva na član 113, stavovi 1. i 7. Ustava:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.”

“7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”
32. U ovom konkretnom slučaju, podnosilac zahteva „ocenu ustavnosti UNMIK-uredbe br. 2000 /47 „O statusu, privilegijama i imunitetu KFOR –a, UNMIK-a i njihovog osoblja na Kosovu“), kao i Zakon 2008 / 03-033 Republike Kosovo „O statusu, imunitetu i privilegijama diplomatskih i konzularnih misija i osoblja na Kosovu i prisustva međunarodnih vojnih snaga i njihovog osoblja“, pri tome Ustav jasno definiše u članu 113. ko može zahtevati ocenu ustavnosti zakona.
33. Ovakav zahtev za „ocenu ustavnosti UNMIK-uredbe br. 2000 /47, i Zakona 2008 / 03-033“, je apstraktno osporavanje gorenavedene uredbe i zakona. Ako je to cilj podnosioca zahteva, kao pojedinca, on se ne može smatrati ovlašćenom strankom.
34. Članovi 113.2, 113.6. i 113.8. Ustava je eksplicitno predviđeno ko su ovlašćene stranke da se obrate Sudu po pitanjima apstraktne ocene ustavnosti zakona.
35. Sud primećuje da u ovom slučaju podnosiocu zahteva nedostaje „položaj“ ili autoritet pred Sudom, jer podnosilac zahteva nije ispunio proceduralne zahteve člana 113.1. Ustava. Pored toga, kosovski ustavni pravni sistem ne predviđa „*actio popularis*“, što je modalitet pojedinačnih žalbi koji omogućava bilo kom pojedincu, koji teži da zaštiti javni interes i ustavni poredak, da se obrati Ustavnom sudu povodom takvih povreda iako nema status žrtve.
36. Prema tome, Sud smatra da podnosilac zahteva nije ovlašćena stranka da zahteva tumačenje UNMIK-uredbe br. 2000 /47, i Zakona 2008 / 03-033. Stoga, ovaj zahtev treba da se proglasi neprihvatljivim, jer je podnet od neovlašćene stranke.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113.1. i 113.7. Ustava, član 46, član 47. i 48. Zakona i pravilima 36. (1a) i 36. (3c). Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 25. januara 2013. god., je jednoglasno

ODLUČIO

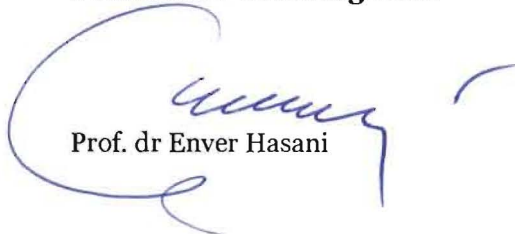
- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona;
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Robert Carolan

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani